

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt — kr.
Félévre 4 „ — „
Negyedévre 2 „ — „

Községeknek, körjegyzőknek, néptanítóknak:

Egész évre 6 frt. — fél évre 3 frt

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

(Lyceumi nyomda-épület.)

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányosabb árat szabhatnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 1 frt.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

A pécsi forrás- és kút-vizekről.

(A főreállakola az évi értesítőjéből.)

— Irta: Skóff Ferenc. —

(II.) Visszatérek az első táblázat számadataira és annélkül, hogy bárki véleményének perjudikálni akarnék, alkalmat kívánok adni a felsorolt vizeknek hygienikus tekintetben való megítélésére. És hogy bírálat alakítására némi tájékoztatást nyújtsak, idézem főbb vonásaiban a szaktudósok által megállapított elveket, melyek a vizek hasznavehetőségének megítélésénél irányt adhatnak.

Valamely ivóvíz jósága, általános fel fogás szerint a jelenlevő organikus anyag, salétrom és salétromossav, ammoniak és a szervi anyagok elbomlásából eredő chlor mennyiségétől függ. Mervadó lehet még a mész- és magnesiumsók mennyisége.

A megengedett mennyiségek pedig, melyeknek jelenlétében az ivóvíz még ártalom nélkül élvezhető, milligrammokban kifejezve következők:

	Egy literben		
	Organ. anyag	Salétr.-sav	Chlor
Reichardt szerint	10—50	4	2—8
Kubel-Tiemann sz.	50	5—15	20—30
Pettenkofer szerint	50	—	—
Fischer szerint	40	27	35

A brüsseli internationalis pharmaceuticus congressuson Van de Vyvere által megállapítva pedig:

- Organikus anyag (mint oxálsav) 20 mgr.
- Nitrogen (mint fehernye) 0.1 „
- Salétromsav 2 „
- Chlor 8 „
- Ammoniak 0.5 „

Mások ismét az ammoniakból 50 mgr. -ot is megengedhetőnek tartanak, míg ismét mások szerint, ammon- és salétromsav nyomainak sem szabad a jó ivóvízben előfordulni, ami véleményem szerint, az analitikai módszerek leírásánál előadott okokból, kissé erős megrendszabályozása a vizeknek és bizonyos, hogy ilyen víz a természetben — az esővizet sem kivéve — alig lesz található.

Ily szabályzatok szemmel tartásával kell tehát az ivóvizek jóságát megítelnünk, ami, e theoretikus megállapodások ingadozása, valamint azon körülménnyel fogva, hogy a közéleti tapasztalatok a felállított elvekket nem ritkán ellenkezésbe jönnek, valóban igen nehéz feladat és az ítélelhozásban nagymértékű tartózkodásra kényszerít.

Hogy emé állításon indokolt, azt megbizonyítja egyes forrás- és kút vizeket élvezők egészségi állapota és e vizek kémiai alko-

töréseinek mennyisége és minősége között fennálló viszony, de az irodalomban sem hiányoznak erre vonatkozó észrevételek, melyek közül csak egyet idézek, mely azt mondja, hogy a leipzig (lipesei) kórházban gyógykezelt typhusbetegek, 24 évi megállapítás szerint, azon városrészekből kerültek ki, ahol a legjobb ivóvíz állott rendelkezésre, a rossz vizet élvezők pedig egészségesek maradtak, — Flügge: Zeitschrift für Biologie.

Nem ragaszkodva mereven a fent érintett megállapításokhoz, azokból általánosságban megis tájékoztatást merithetünk, melynek alapján, az első táblázathól kitetszőleg, forrásvizeink, talán a balokányi és papnöveldei források kivételével, kifogás alá nem eshetnek, ellenben az isótt kutak és artézi kút vize, a Zsolnay-gyar kútjának kivételével, a kémiai alkotórészek tekintetében egészségügyileg az igényeknek meg nem felelnek, sőt egyesek ártalmasaknak tűnnek fel.

Hygienikus tekintetből figyelembe vendő még az ivóvizeket szennyező mikroba vagy bakteriumok minősége és mennyisége. Ezek morfológiailag bacillusoknak, coccus- vagy diplococcusoknak és spirilláknak nevezetnek; biológiailag pedig aero- és anaerobionoknak mondatniak sat. Az első táblázatban csupán azon mikrobák mennyisége lévén megállapítva, melyek a fent leirt közegben és viszonyok között tenyészthetők, azok bírálata tehát szintén csak a számbeli különbségre vonatkozhatik.

Szaktudósok a bakteriumok maximális számát az ivóvízben már megállapították; de e teren is ingadozást latunk; némelyek 50-et engednek meg egy köbcentiméter vízben, mások meg 500-at sem tartanak aggodalmasnak. Nem commentálhatom tehát a táblázat erre vonatkozó számadatait, csupán rendelkezésre boesátom megítélés céljából.

A táblázatba foglalt bakteriumok száma és kémiai anyagok mennyisége között összefüggést megállapítani alig lehetséges, mert merész dolog volna azt állítani, hogy bizonyos mennyiségű kémiai anyagnak meghatározott számú bakterium felel meg, valamint viszont azt sem lehet állítani, hogy bizonyos számú bakterium megfelelő salétromsavat és ebből — Meusel és Schönbein szerint — salétromossavat produkál; habár ez utóbbi viszonyoknak, az időegységben, a feltételek azonossága mellett, léteznie kell.

A kémiai anyagok és bakteriumok, valamint azok hypothetikus productumai, a ptomainok nagyobb tömegével szennyezett vizek az élő szervezetbe jutván, ott általános felfogás szerint vagy direkt kóros állapotot idéznek elő, vagy azt a betegségre előkészítik, hajlandóvá teszik, vagyis disponálják.

A kémiai anyagok direct hatása a je-

lentkező körtünetek révén legalább eredményében ismeretes. A bakteriumok ily hatását pedig csak a pathogen vagy kórnemzők egy-némely fajanak jelenléte és elszaporodásával kapcsolatosan fellépő kóros állapot klinikai minőségéből ítélik meg, azon sok esetben kísérletileg is beigazolható feltevés alapján, hogy eme pathogen mikrobák bizonyos faja, a megfelelő specialis betegségnek okozója, nem pedig okozata.

De mit jelent és miben áll a dispositió? E kifejezés ez idő szerint még csak valami ismeretlen hypothetikus tárgyat vagy fogalmat nevez meg, amely kétségtelenül létezik, de eddigelé lényegében a therápia megfejtelten problémája.

Es a pathogen-bakteriumok kizárása mellett epen ezen dispositió elvének elfogadása vezérelhet az ivóvizeinkben élő mikrobák hatásának megítélésében. Ez alapon tehetjük fel, hogy nagyobb számú bakteriumot tartalmazó vizeink, diszponáló hatásuk révén, csakugyan ártalmasak lehetnek.

Nem tartozik ugyan szorosan véve e közlemény keretébe az orvosi tudomány irányának és haladásának méltatása az eszmeláncolat kapcsán mégis érinteni kívánom főleg az irányt, mely ma a therapiát, — épen a bakteriumok és betegségek oksági kapcsolatának felderítése folytán — igen tág és háladatos térre vezet. Ezen irány Cohn alapvető, Pasteur, Koch és mások fejlesztő hűváltatai nyomán, az orvoslásban, mint sejtíthető, lényeges átalakulás forrásává fog valni. A bakteriológiának nem a philosophiai és speculativ combinatiókon, hanem természet-tudományi alapon nyugvó főrekvései bizonyára számos oly tényt fognak felderíteni, melyek eddig homályban szunnyadoznak. Kívánatosnak mutatkozik még az, hogy a tudósok figyelme kiterjedjen a szervezetek legkisebb részeire is, az atomokra és molekulákra; kiterjedjen azok vegyülésének, szétesésének és athelyezkedésének okaira és folyamataira. Az erők tekintetében pedig alapul fogadja el a mechanikai hőelmélet nagyszabású tétéleit, melyek megfejtik a kémiai és physikai energiá alakjait és hatásait és kétségtelenül megfejtetik ugy az élő szervezetek minden irányu physiologiai nyilvánulásait, mint a gyógyító szerek hatásait. Megfejtendő lesz ezen alapon az érzéki jelenségek minden alakja, a szöveti con- és deformatiók oka és folyamata, az agy lágy állományában megjelenő érzékepek keletkezése, a lelki állapotok hullámlása, mint a szervi élet összes nyilvánulásainak eszményi compendiuma.

A hó az universalis erő képviselője, ennek rezgés-idomai producálják a világ összes rendszereinek ismert és még ismeretlen tüteményeit.

E rövid kitérés után felveszem ismét a bevezetésben jelzett tárgy fonalának továbbfűzését.

A talajfertőzés megítélésére igen alkalmas eszközül szolgál a forrás- és talajvizek analisiséből nyert eredmények egybevetése. E célból az első táblán úgy soroztam be a forrásokat és kutakat, amint azok a város fölött legmagasabban fekvő tettyei forrástól lefelé haladva, a mélyebben fekvő városrészekben vannak elszórva. Így beosztás mellett már a táblázatban felsorolt forrásokban is, amint azok a lakott részek befolyása alá esnek, nyomom követhető az infectio emlékedése, ha annak mértéküül — legcélszerűbben — a salétromsav és chlor mennyiségének emelkedése vétetik. A többi esetleg szintén mérhető alkotórész, sőt a bakteriumok számának ingadozása Lizonyára e vegyek kevesebb állandóságára, illetve a talajviszonyok befolyására vezethető vissza.

Az ázott kutak vizeit ugyanezen viszonyok befolyásolják. Salétromsav és chlor tekintetében feltűnő módon lép előtérbe a sűrűbb lakosság fertőző befolyása; mert amint látható, ezen anyagok ott lépnek fel legnagyobb mennyiségben, a hol már századok óta legsűrűbb volt a népesség és oly városrészekben is, melyek amazok mellett mélyebb helyen fekszenek.

A táblázat adatai tehát arról tanuskodnak, hogy Pécs város talaja szervi anyagok bomlástermékeivel infiltrálva van Hlgy e fertőzött talaj vizeiben elbontatlan szervi anyagok csak relatív csekély mennyiségben vannak jelen, annak oka a talaj szerkezetében rejlik. Ismeretes ugyanis, hogy a város legnagyobb része porosus, laza, a geologia által pontusi emeletnek nevezett talajon fekszik; a porosus közegfedig a rajta átszűrődő gázokat és feloldott szervi anyagokat gyorsan oxydálja, minélfogva a vízbe legelőbb esetben a bomlásnak csak végső termékei jutnak.

Hogy a lakott terület talajviszonya meg is változhatik, arról tanúságot tesz a halokányi forrásvíz, melyben a harmadik tábla adatai szerint 18 év előtt sok volt a szervi anyag és mérsékelt chlor. Ma sok a salétromsav és sok a chlor. Megváltoztak ugyanis a helyi viszonyok; korábban az organikus anyagok directe érintkeztek e vízzel, ma csak azok bomlástermékei jutnak abba.

Tekintve tehát a Pécs város lakott területén fakadó forrás- és kút vizek tetemes salétromsav és chlor tartalmát; tekintve továbbá azt, hogy e helyen sem krétaképletek, sem konyhasótelepek, melyekből a salétromsav, illetve Chlor eredetét vehetné, elő nem fordulnak; tekintve végre azt is, hogy a háztartási hulladékok korábban századokon át, az ürületek pedig még ma is a lakott területen bomlanak el és szűrődnek a talajba, bizonyos, hogy a város talaja szennyezve van és még folytonosan szennyeződik.

Hogy mennyiben teszik ártalmatlanná ezen állapotot a geológiai és egyéb természeti viszonyok, vagy mennyiben befolyásolják azok a lakosok egészségét és halandóságát, az statisztikai kimutatásokból volna megítélhető.

A pécsi egyházmegyéből.

A pécsbányatelepi plebános beigtatása. A nap derült, verőfényes sugarai oszto áldásként jötekonyan aradtak le vasárnapi Pécsbányatelep és környékének lakóira, kik hivatva voltak tanui lenni már eleve jó hírben álló új plebánosok hivatalába történendő ünnepélyes beigtatásának. És a hívek öröme, lelkesedése nem volt hiábavaló; reményeikben nem csalódtak, mert oly szavakat hallottak új lelkipásztoruk ajkairól a templomban elhangzani, melyek az általános vélemény szerint egy szebb bekés jövőt ígérő élet zálogául kell, hogy tekintessenek.

Kristóf József az új plebános, kit a Dunagőzhajózási társulat mint kegyur több pályázó közül választott ki és terjesztett föl a megyéspüspököz kinevezés végett és a mely kijelölés megerősítéséhez dr Dulánszky Nándor megyéspüspök ő excellenciája készségeggel hozzájárult, 10 órakor vonult be a templomba Károly Ignác pécs-budai külvárosi apátplebános. Magenheim József pécs-belvárosi plebános és több Dunagőzhajózási társasági tisztviselő kíséretében.

Az ünnepélyes Veni Sancte után a szent mise vette kezdetét, miközben az evangéliumkor Károly Ignác installáló apát bemutatva a híveknek új plebánosukat s egyben fölkerlte Magenheim Józsefet, mint szertartásos segédkezőt a kinevezési okmány fölolvására. A németnyelvű okmány fölolvására után Károly Ignác apát a templom kulesai s az Evangélium átadása mellett meghatározott szavakat intézett az új plebánoshoz, ki is a szent könyvre tett kézzel terdelnivalva tette le az esküt, mely után — nemetül — beszédet intézett az egybegyűlt hívekhez. Elmondta, hogy e szertartással átadott neki a templom feletti örökös és felügyelet, reá ruházott a kötelesség, hogy abban az istentiszteletet végezze, a szentségeket kiszolgáltassa. Minden vasár- és ünnepnapon szeretettel híveit fogja az Urnak bemutatni szent miséjét egészítő áldozat gyánánt a vétkekért és balaáldozatul az Ur Istentől vett számtalan jókért. Kérni fogja a jó Istent, hogy híveinek nagy veszéllyel járó és mindenkor halált megvető nehéz bányamunkájukhoz adjon erőt, kedvet, kitartást, egészséget és hogy minden veszély és szerencsétlenségtől óvja meg őket a jó Isten kegyelmé. A szent oltárról fogja a betegekhez vinni az erősítő isteni eledelt, mely az örökreletré táplál. Egyik legszentebb s legfontosabb kötelemének fogja mindenkor tekinteni a betegek látogatását; mert tapasztalásból tudja, mily edes vigasztalást nyújt a betegek sorsa türelmes elviselésében és Isten változhatlan akaratában való megnyugvásban, midőn Isten jóságos irtalmáról a bűnöktől való feloldozás által van biztosítva. Majd pedig nagy hatással így szólt: Kezembe adattok az evangélium könyv és ezzel jelezteletti ama hatalom s kötelesség: Krisztus igéit hirdetni. Uram, teremtem, reszketek, ha azt meggondolom, hogy engem, gyarló, gyenge embert arra választottál ki, hogy isteni igazságaidat hirdessek, választott népedet tanítsam. A te apostolod leszek itt, edes Jézus, ki lankadatlan buzgósággal fáradni fog az Istenige magvat a hívek szívébe vetelni. Töröködni fogok megismertetni veletek hivatásokat, kötelemteket Isten ember és az egész társadalom iránt, de különösen családaitok, előjáróitok s munkaadóitok iránt. Onzellen jóakarattal fogok rámutatni azon léves és boldogságokat földülő népámitók üzelmeire, miknek már annyian áldozatul estek és kik csalékony és keesegtető ámitásokkal társadalmi rendet felbontó aknamunkákat végeznek rözeszmék kivitele céljából, a józan munkásnapi nyugalma s családja boldogsága árán az egész modern társadalmi rend rovására.

Végül pedig iskolakötelmeit illetőleg mondta:

„Nekem kell ezenal az isteni ige magvait itt is az iskolában a zsenge ifju szívekbe elhinteni. Nekem kell Jézus tanának tejevel

őket nevelni, táplálni. Nekem kell a kicsinyeket hozzám engedni, fogadni, vonzani és köztük szivesen lenni. Ajtatos hívek higgyétek nekem, hogy mindenkor örömöm lesz, ha köztök lehetek. A tanító urakkal karöltve működni az ifjuság javára, ez lesz legkedveltebb foglalkozásom.

Az új plebános szép beszéde, de legkivált ez utolsó kijelentése igen kedvező benyomást tett a köznépre, a tisztviselői töltetre, de leginkább a tanítói karra; mert e telepen ádadtlan harcok folytak ezek során át, mik a nép erkölcsi érzekeinek épülésére legkevesebé, inkább azonban közbotrankszias felidézésére szolgáltattak bőven tápanyagot. A béke olajját hozta tehát az új plebános magával, ápolják ezt közakarattal a nép erenye, az ifjuság, szellemi és szívbéli erőinek üdvös kiművelésére, s a társadalom hasznára okosan.

Isteni tiszteltet után barátságos lakomára gyűltek egybe a hivatalosok, jelenl voltak: a megjelenésben betegsége által akadályozott Vicsné Raymond társasági igazgató képviselőtelen Kleidorfer főbányagondnok, Hoffmann pécsbányatelepi, Straka szabólesi és Hess vasúti gondnokok, Glanzer káptalani bányá ellenőr, Hepp szabólesi plebános, Ruh Ernő szüvevesőgősi főnök, Hippmann péntzáros, Végli bányakönyvivő, Gianone pécsi és Handverk szabólesi bányamernokok, Kaufmann és Fröhmond orvosok, a tanítótestület teljes számban, élen Fuchs Adam igazgatóval, Lucez István rendőrkapitány, Teiner bányaszertárnok, Herfurth gépmeister, Severa áll. főnök, Gartner társulati építész s több mások Pécsről Károly Ignác apátplebános, Magenheim József hely. plebános, Egry József ügyvéd stb. A felkösztöések sorát az ünnepelt plebános kezdte a Dunagőzhajózási társaságra, közsönétét fejezven ki a kinevezésért. Ezzel kapcsolatban Pécs városa felvirágzására is emelt poharat, mely szülővárosa érdekében közremunkálni kötelességének tartja s minden lehetőt megtenni kedves lesz előtte. Kleidorfer a hely. igazgató nevében üdvözli a házigazdát, ki Károly Ignác installatorra árite poharat, ki 10 év előtt ugyane napon mauductora volt, dr. Kaufmann az új plebános edes anyjára, mi megható jelenet volt. De nagy hatással volt Hepp szabólesi plebános jellemző felkösztöje Kristófra, ki nála 10 évig kaplanokodott s ez idő alatt köztük visszavonás, félreértés nem fordult elő, mely jeles tulajdonai és akkori szolgáltatáit közsönétét mond az ünnepeltnek. Szamos felkösztöő hangzott meg fel, legtöbbyire magyarul, mi a családias jellegű ünnepély részeséit derült hangulathoz hozta. Végül este fele megvendegeltetett a bányamunkások mintegy 30 tagból álló választmánya, kik a balt. tiszteletadás és ragaszkodás megható jeleivel halmozták el szeretett felkösztüket. Általános sajnálkozást keltett, hogy Wiesner Raymond bányagazgató az ünnepélyen nem vehetett részt. A bányagazgató rövid tittele alatt is már magára vonta a figyelmet és közbeszűlet. A többi közt kijelentette, hogy ezenal külföldről nem fog alkalmazni senkit, amennyiben ezt hatásköre neki megengedi és lehetővé teszi. Jóságosról pedig bizonyosságot tesz az, hogy a nemreg szerencsétlenül jart vasási bányamunkások családjai nyomorának enyhítésére sajátjából tekintélyes összeget adott. Az iskolában a magyarisítás évelnek híve. Erre törekszik az új plebános is, ki azon elhatározással lépett az iskola küszöbére, hogy a a hazafias szellem művelését, melyet mint szabólesi hitoktató kaplan hasonló vegyes nemzetiségű szűlők gyermekeivel keresztül vitt a hitoktatás keretében. Bányatelepen is érvényesíteni törekszik és a novendeket csak magyar nyelven fogja oktatni és felletetni. Az ifju plebános e buzgó, hazafias törekvéséhez minden magyar csak szerencsét kívánhat, mi hogy sikerüljön neki, adja Isten!

Holdonner Ferenc báttaszéki plebános a furdőidényre Karlsbadba utazott.

Martin Antal aldozár Dunaszekcsőre küldetett kaplánul.

Primiciák. Az ujonan felszentelt papok közül **Berger Basilius** ferencendi szerzetes Péter és Pál napján tartotta újmiséjét a ferenciek templomában Eger Zsigmond házfőnök manuduktorsága mellett. Szónoka páter Cziráni volt. Mise után nagy lakoma volt a ferenciek rendházában, melyen mintegy 30–35-en vettek részt. **Simon Lajos** mult hó 30-án mondta első miséjét az irgalmasok templomában, mely alkalommal a templom zsulolásig meglélt. Manuduktora **Zsinó István** kanonok volt, kit azonban elfoglaltsága miatt **Magenheim** belvárosi plebános helyettesített. — **Blum Ferenc** (ki **Virág Ferenc** néven lapunknak is derék munkatársa) e hó 3-án tartotta újmiséjét Bonyhadon. Manuduktora **Pintér József** esperes, szónoka **Neumayer** Bezső kaplán volt. E primicián az újmiséis klerikus társain kívül több szeminiáriumi ötljáró is részt vett, ep úgy a **Pintér** esperesnél tartott ünnepi lakomán is. — **Rössler** Ferenc ugyanaznap tartotta első miséjét Szt.-Gothárdon a ciszteriták templomában. — **Maszszon Lipót** egy szlavonországi helységben. **Reiner** Ferenc és **Svertszits** Domonkos szerdán Kanizsán a boszniai szerzetesek pedig boszniai helységeken tartottak újmiséjüket. Harom vegzett klerikusnak, nevezl **Molnar Józsefnek**, **Voros** Nandornak — ki a beesi Pazmanumban vegezte tanulmányait — és **Gombarovic** Pongracznak fiatal koruk miatt még várniok kell újmiséjükkel.

Tanügy.

A zirc-ciszterci rend pécsi róm. kath főgimnáziumának ez évi értesítője hü képet nyújtja városunk e kitünő tanintézet egyévi működésének. A pécsi főgimnáziumot országszerte úgy ismerik, mint hazánk egyik legkiválóbb közepiskoláját, s ki az értesítőben elolvassa az itt működő tanárok névsorát, valamint a tanulók tanulmányi életmenetét, meggyőződést szerezhet magának e vélemény alaposjáról. Az értesítő a szokásos sablon szerinti értekezés helyett két szónoki beszéd keretében szorított, s a maganeben remek történelmi tanulmány nyitja meg, minket **Bekeli Remig dr.** az intézet jeles tanárának s ismert nevű történelmszűnknek tollából. Ezek elsejt **Széchenyi István** gróf, a magyar nemzet regenerátorát, címmel az 1891. szept. 21-én tartott Széchenyi-émlékünnepélyen, másodikát **A szent korona** címmel az 1892. jún. 7-én rendezett koronázási emlékünnepélyen mondatta el a tudós szerző. Minthogy annak idegen lapunkban melláttunk e két beszédet, bővebb fejtegetésükbe ezúttal nem bocsátkozunk, s csak annyit jegyzünk meg e helyütt, hogy e magasabb irodalmi beeséssel bíró tanulmányokat bizvas elolvashatja az is, ki egyúztan már hallotta őket, főleg az ifjúság, melyre nevezé mindig az igaz hazafias és magyaros erzület forrását fogják képezni. A két tanulmány után találjuk az intézet állapotrajzát, és pedig első sorban a tanáriak névsorát. A főgimnáziumnak az elmúlt tanévben 16 tanára volt, mind övi nevek, melyek előtt tisztelettel kell meghajolnunk. A tanárok közül 14 a derek, hazafias irányú ismeretes ciszterci rend tagja, 2 pedig — a rajtanar és tornatanár — világi. A szerzetes tanárok közt van 3 bölesészettudor, irodalmilag pedig 2 működtet, nevezl **Bekeli Remig dr.** és **Agli** Timót dr. A tanári névsor után a földolgozott tanulmány részletes ismertetését találjuk osztályonként, majd az egyes könyv- és szerzetárak állapotrajza következik, örvedetes gyarapodásról tanuskodva mindenütt. Ifjúsági egyesülete kettő volt a főgimnáziumnak, u. m. az „Onképzőzők” és a „Segélyző-egylet.”

Az onképzőzők fontos tényezője az intézetnek, mert már nem egy országos nevezetesség és irodalmi jeleség került ki innen. Mint a kimutatásból meggyőződhetünk, az elmúlt tanévben is szép munkásságot fejtett ki az irodalmi kör **Zalai Mihály** tanár elnökléte alatt. A segélyegylet főügyelője **Légrár Hugó** tanár volt. Az egylet vagyona 4399 frt 34 kr., mi a tavalyi 4007 frt 42 král szemben 391 frt 92 krnyi gyarapodás. Ösztöndíjat 63 tanuló élvezett. A tanulók érdemsorozata után statisztikai táblázatokat találunk. Az intézet ezévi hallgatóinak száma 359 volt, köztük tiszta jeles 36, egy tárgyból bukott 50, két tárgyból 21, több tárgyból 15. A tanulók áttekintési táblázatából azonban egy rovatot sajnosan nélkülöznünk. Azt ugyanis, hogy mennyi volt az állandóan helyben lakó tanuló, s mennyi az idegen, az úgynevezett „kosztos.” Ennek kimutatása fölötté fontos volna a város közönségére, mert csak így tudhatnók meg, hogy mily igényekkel van a szomszéd megyék lakosságának értelmsége a pécsi tanintézetek iránt. E hiányt pótlás végett ajánljuk a főgimnázium, úgy szintén a főreáliskola és általán összes tanintézetekünk igazgatójának figyelmébe. A tanintézet egyévi történetének vázolásában jól esett olvasnunk — a múlt kibőlben mindenki tud — hogy annak tanári kara a város társadalmi, irodalmi és művészeti életében is tövéken részt vett. Ki kell itt emelnünk azt a két lélekemelő hazafias ünnepélyt, melyet a főgimnázium Széchenyi százados évfordulója alkalmával, valamint a mult hóban a koronázás emlékére a nyilvánosság előtt tartott. Az a nagy részvét, melyről a közönség e két ünnepélyt kitüntette, szolgáljon a hazafias ciszterci rendnek jutalmul a multért, buzdításul a jövőre. Az érdekes könyvet a jövő iskolai övre szolgáló „Tájékoztató” zárja be.

A Szegzárd-vidéki rom. kath. tanító-egylet m esütörtökön tartotta közgyűlését Tolnan. A gyűlés nem részesült oly látogatottságban, mint azt érdekes tárgyai és a tárgyalás mintaszeri menete méltán megkívánta volna. Jung és Szandner tanítók 25—25 frt segélyt kaptak. Helyes dolgozatokkal egy-egy aranydíjat lettek kitüntetve: **Skiesák** Károly, **Horváth Ignác**, **Traiber Iván** és **Nemes Gyözö** tanítók, kiknek munkái részben a gyűlésen lettek felolvasva, részben a bíráló bizottság ajánlata; folytan nyertek jutalmat, gyűlés után közös ebéd volt, melyen 25—30 tag vett részt.

A mohács vidéki rom. kath. tanító-egyesület mult hó 28-án tartott közgyűlésén az új tisztikar a következőleg alakult meg: elnök — **Kisszély Andor**, alelnök: **Boda Károly**, I. jegyző: **Seregly László**, II. jegyző: **Bek Károly** (veméndi), könyvtáros: **Neumayer Terec**, pénztáros: **Boda Pál**. A fentiekben kívül a választmányba még 18 tagot választott a közgyűlés.

A tolnai ev. ref. egyházmegyei tanító-egylet Duna-Szt-Györgyön 1892. évi július hó 19-én d. e. 9 órakor tartja évi rendes közgyűlést, melyre az egylet tagjait. — úgy a tanügyi barátokat az elnökség nevében és meghívásából tisztelettel meghívom. **Böleske**, 1891. júl. 3-án. **Papay János** egy. jegyző.

A dunaföldvári r. k. népiskolánál 5 tanító állásra hirdet az ottani iskolaszék pályázatot: egy rendes tanítói és két rendes tanítónői állásra évi 400—400 fizetéssel és két ideiglenes minőségű segédtanítónői állásra 210—240 frt évi fizetéssel. Pályázati határidő folyó évi augusztus hó 15-ike.

Tanító-árvak felvétele A magyarországi tanítók árvalaházában szeptember hó 1-én 4 fu-árva fog felvételt. A felvételi folyamodványok legkésőbb júl. 25-ig a magyarországi tanítók árvalaházi egyesülete elnökehez **Tóth József** kir. tanácsos és pestmegyei tanfelügyelőhöz (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 3. sz.) küldendők.

A pécsi községi iskolaszék az iskolaév végevel esütörtökön tartotta szokásos gyűlést, melyen a tagok igen szép számmal je-

lentek meg, mit az elnök **Aidinger János** kir. tan. polgármester is méltányolt. A gyűlésen elmondattak egyesek részéről a vizsgákon tapasztaltak, mely vélemények örvedetes megegyezők voltak a tanítótestület szorgalma, kitartó munkássága és az elért sikerek tekintetében. A felügyelő igazgató: **Schneider István** évi tapasztalatairól beterjesztett jelentése hasonló észleleteket tüntet fel, minék kapcsán az iskolaszék teljes elismerését fejezi ki a tantestületnek működésükért. Megállapították a jövő iskolára szóló beiratás nappjai, melyek a belvárosi fu. budai külváros Ágoston-téri és felső vámház-utcai, valamint a szigeti városi iskoláknál szeptember 21, 22. és 23. napjain foghatnak tartatni, miután a nagy királyhagyományok miatt ez iskolák katonák elszállásolására használtatnak föl. A polg. leány és hely. leányiskolákban pedig, melyek e tekintetben érintetlenül hagyatnak, aug. hó 30., 31. és szept. 1-én tartatnak a beiratások. E gyűlésen elhatározottak, hogy az iskolakerületek a jövő tanévre az eddiginél alkalmasabb beosztással módosíttassanak. Károly lg. apát-plebános onálló két hitoktató alkalmazása iránti indítványa fölött hosszabb vita támadt, míg végre is határozatba ment, hogy az iskolaszék megmarad az eddigi rendszert, i. a kaplán-hitoktatók fentartása mellett. Napirendre került több kérvény, köztük a polg. leányiskolai tanszemélyzetnek az évközi szüneteknek megváltoztatása, illetőleg annak a középiskolák mintájára leendő kiterjesztése iránt; továbbá ugyanennek kérvénye fizetösszavítás iránt. Ez időszerűtlen s a viszonyok mérlegelése után indokolatlan kérvényeket, melyek különben is az intézeti igazgató hozzájárulása nélkül határozattak és adatok be a tanszemélyzet részéről, az iskolaszék elvetette. Több magánkérvény is hasonló sorban részesült, azonban az ötéves esedékes korpótlékok megszavaztattak. Örvedetes eseményként fogadta az iskolaszék **Aidinger János** elnök és **Majorossy Imre** főjegyző jelentését a pécs-bányatelepi iskolákban a magyarisítás iránt kifejtett jóindulatu s hazafias törekvesekről, melyeket ott személyes látogatásuk alkalmával tapasztaltak. Továbbá az igazgatóságnak abbeli beterjesztését is örömmel fogadta az iskolaszék, hogy a jövő tanévtól kezdve ott a tanítási nyelv a magyar lesz. A mi mindenesetre **Wiesner** **Raymund** DGH-társasági igazgató kiváló érdeme.

Hirek

Hymen. Gróf **Kisnky Nándor** és és kir. kamaras. gárdatiszt f. hó 14-én vezeti oltarhoz **Auersperg** Aglaja hercegné-asszonyt, hg **Auersperg Adolf** és neje **Festetics** Janka grófnő leányát Pragában.

Az országos középiskolai tanár-egyesület 26-ik évi nagygyűlést f. hó 4. a. és 6. nappján Pozsonyban tartotta. A tárgyalásokról külön, mas rovatban fogunk megemlékezni itt csak azt említiük föl, hogy e nagygyűlésen **Körösi Henrik** pécsi főreáliskolai tanár, lapunk munkatársa is részt vett, mint az „Egyetértés” kiküldött képviselője. A nagygyűlésen **Körösi Henrik** igen rokon-szenves méltatásban részesült és a bankett alkalmával, melyen gróf **Zichy József** főispán is jelen volt, dr. **Wagner** Lajos pozsonyi főgymnásiumi tanár által úgyis mint paedagogus és különösen mint buzgó és jeles tollú hírlapíró felköszengetett. A közgyűlésen **Körösi Henrik** vidéki választmányi tagja 3 évre újól megválasztott.

Távozó hírlapíró. **Körösi Gyula**, a „Pécsi Figyelő” belmunkatársa, kinek lapunkban is több esinos dolgozata jelent meg, a „Győri Hírlap”-hoz szerződött belmunkatársi minőségben és esütörtökön hagyta el városunkat. Minthogy távozása váradanul jött, lapunk után is buesnt vesz jóbarátaitól és ismerőseitől.

Hol vagy Wieland? Történt, hogy egy város sok buza-vona után megismerálta a

vízvezetékét. A vízvezeték már nagyban működött, midőn kiült, hogy a vízvezeték a város egy régebbi térképe szerint rakták le, mely térképen az újabb utcák, mint pl a György-utca, a Miklós-utca stb. még nem voltak felvéve s így ezeknek nem is jutott a vízvezeték áldásaiból. A miklós-utcabeliek már el is határozta, hogy utcájuknak ilyenül való elismertetése végett monstre-folyamodványt nyújtanak be a város tanácsához. Most már csak az a kérdés, hogy az a d o k ö n y v b ő l is kimaradtak-e a neveztet utcák és lakosai? Úgy beszélnek, hogy ez a város püspöki szék- és sz. kir. város. A nevént nem áruljuk el.

A siklósi artézi kút. Siklós község elhatározta, hogy ivóvíz szükségletén gyökeresen segít az által, hogy artézi kutat ását. E határozat ellen Benyovszky Lajos, a siklósi uradalom és a harkányi fürdő tulajdonosa felelősséggel élt, okul adván, hogy az artézi kút furása közben hóforrásra akadhatnak és veszélyeztetik a harkányi gyógyforrást. A megyei állandó választmány csütörtökön foglalkozott ez ügygel és tekintetbe véve, hogy Siklóson a vízhiány nagy és hogy az nemcsak ivóvízül, de tűzrendészeti szempontból is szükséges, az artézi kút furását helyben hagyta annál is inkább, mert semmi tekintet sem forog fenn, melyből annak furatása megtagadható lenne.

A városház-tér megfertőzése. Meg a nagy tifusz idejében történt, hogy a városi rendőrkapitány egy járványbizottsági határozatnak eleget téve rendeletileg eltiltotta a henteseknek sátrúknak a főtéren, a Nöthig-féle és a városház előtt való fölállítását. Az úgy szépsézet, mint egészségügyi szempontból csak díszesítő rendeletet azonban a hentes urak nem igen respektálták, miért is több ízben megbírságotlák őket. Ez sehogysémen lévén anyukre, a kapitányi rendeletet megfőlebezték a tanács előtt, mely is egy mult héten tartott tanácsülésben továbbra is megengedte nekik a sátorok fölállítását a főtéren, és most e ronda, bűzös sátorok ismét ott díszelnek a városháza előtt, elfoglalva a legszebb teret és megfertőztetve a levegőt. A tanács ez engedékenységet nem vagyunk képesek se megérteni, se helyeselni.

A megye vaisyzlói háza azon értéktárgyak közé tartozik melyek többe kerülnek, mint a mennyit jövedelmeznek. E ház bérbe van adva a csendőrségnek (évi 300 frt), úgy azonban, hogy a tatarozás költségei a megyét terhelik. A bérlet 4 éve alatt a bér 1200 frt volt, a javítási és fentartási költségek pedig ez idő alatt 1236 frt 41 krt emésztettek föl, ezen kívül fizette még a megye évenként a házberadót is, ami — hál' Istennek — szintén nem csekélyke kis összeg boldog Magyarországnak. A megye tehát úgy járt a vaisyzlói bérházzal, mint a körösi eszmadia a kétgurasosok eszinasával, melyből minden darab 8 krba került neki. De azért a körösi eszmadia csak eszinalgatta hűségesen a 2 gurasosokat, míg be nem csukták érte, a megye azonban megunta e nem jövedelmező gazdalkodást és elhatározta, hogy a vaisyzlói megyeház eladassék. A csütörtökön tartott állandó választmány ez eladáshoz hozzájárult.

A vörösmarti új gyógyszerár kérdése. Mint egy valóságos tengeri kigyó, újból fölmerült. A gyógyszerár felállítására már kimondatott, midőn az történt, hogy a vörösmarti orvos egy szebb és jobb otthon kereset magának, hol több lesz a beteg és nagyobb a gyógyszer-fogyasztás. De hogyan élhetne meg egy gyógyszerár ott, hol még orvos sincs. A megye tehát be fogja várni, míg a viszonyok Vörösmarton annyira javulnak, hogy a gyógyszerár fennállása biztosítottnak lesz tekinthető. Addig a tengeri kigyó csak hada nyugodjon.

Községi ügyek. S á s d község elhatározta, hogy 50 forint fizetéssel külön pénztárosi állást rendszeresít, mely 1893. január 1-ével lép életbe. — K é m é n d község 3 mezőcsüsi állást rendszeresített 100—100

frt fizetéssel, mely rendszeresítést az állandó választmány jóváhagyta. — J a k a b f a l u község egy új temető létesítése céljából 2 községbeli lakossal a szükséges földterület megszerzése céljából cseszerződést kötött, melyet az állandó választmány jóváhagyott. — A s z a l á n t a i k ö r j e g y z ő s é g öt községre meg akarja venni dr. Fürst (győzőnek Szalántán levő belsőségét jegyzői lakul. A szándék helyeseltetvén az iratok visszaküldettek azon utasítással, hogy jeleztessék: milyen arányban járulnak a vetelhez az egyes községek és mily arányban lesz a tulajdonjog az egyes községek javára bekebelezve.

Vesztett kutyák. A rendőrkapitányi hivatal írott miniatüre-falragaszok után tudatja a közönséggel, hogy e hó 6-án egy veszett eb több az utcán szaladgáló kutyát megmárt, miért is figyelmezteti erre a körülményre a közönséget s utasítja az elbártó gazdákat, hogy kutyáikat naponként megvizsgálva, a legelső gyanus jele jelentést tegyenek a rendőrkapitányságnál. A lapokat azonban, melyek utján pedig legkönnyebben lehetne értesíteni a közönséget, elfelejtették tudósítani ez esetről. Mi azonban tudva azt, hogy nem mindenki van oly jó szemekkel megáldva, hogy a miniatüre-falragasz írott betűcskeket elolvashassa, sőt magát a plakátot is észrevegye, egy tulajdonképpent nagyító üveggel ellátva kiküldtük, hogy a plakát tartalmát tanulmányozza. Tisztán csak emberbaráti kötelességünknek teszünk tehát eleget, midőn a közönséget a falragaszok tartalmáról értesítjük, hogy a járó-keelő valamint az ebtulajdonosok is tudják magukat mihez tartani. Együttal megemlítjük, hogy a helybeli 52. cs. és k. gyalogezred 12. századának harcászati kutyáján is kitört a veszettség, s azt agyon is lötték, de az esetről elmulasztottak jelentést tenni a rendőrkapitányságnál. A hatóságnak később tudomására jöven a dolog, az elásott ebet kiasatta és fölboncoltatta, mikor is a veszettséget konstatáltak rajta. Jó lesz tehát, ha a Krajcar-kaszárnya környékén lakók részen lesznek, mert nem lehet tudni, hogy nem mart-e meg a környékbeli ebek közül néhányat.

A szegzárdi kir. törvényszék elnöke Dezsőffy Geza kedden Tamásiban időzött, az ottani kir. járásbírósg megvizsgálása céljából. E hó 15-től kezdve pedig 8 heti szabadságra megy. Távollétében az elnökséget Á g o s t o n I s t v a n kir. törvényszéki bíró, hely. elnök fogja vinni.

Gyászhir. Cserkúti Nendtwich Károly dr. kir. tanácsos, orvostudor, szemész és szülészester, a kir. József műegyetem nyug. tanára és volt rektora, a magyar akadémia rendes tagja, a vaskorona-rend III. oszt. lovagja, volt országyűlési képviselő meghalt 5-en Budapestén 81-ik évében. Az elhunytban a tekintélyes pécsi Nendtwich család egy országos bírói tagját gyászolja, ki mint elsőrangú tudos, szülővárosának, Pécsnek, hol középiskolái egy részét is végezte, dícsőségére vált. Nevét számos tudományos munkában örökítette meg. Áldás emlékezetén.

A vízbe fulltak. Scheffer Antal 14 éves jakabfalui és Erdor János kassai születésű németajku gyermekek cserébe adattak N.-Harsánlyba magyar szóra. E fiuk június 26-án, vasárnap délután, szó nélkül fürdeni mentek a község alatt levő gödörbe, melynek egyik részében kut is volt ásva. A sok esővíz megtöltötte a teglvetőt gödört, hol a két fiu furdott. Az egyik fulladozni kezdett, a másik segítségére ment s mindkettőt eszméletét veszítette. Erre Ivanovits Adam 21 éves pásztorlegény, sárok születésű, ment a vízbe, kimentető a fulladozókat, de ezek kezeibe és nyakába fogódva tehetetlenül tettek mentőjüket és mind a hárman a vízbe fulltak. A három szerencsétlent másnap temették el.

Halálozások. Prager Simon meghalt 7 hó 5-én életének 43-ik, boldog házasságának 8-ik évében. Temetése nagy

részvétel mellett szerdán délután ment végbe. Nyugodjék békeben! — Ö z v B u d a y M a t y á s n a szül. Demény Borbála meghalt folyó hó 7-én, életének 89-ik évében. Béke havva! —

Harkányban a fürdővendégek száma mai napig 907 személy, átutazó vendégek száma mai napig 2540 személy K o n c e k Agoston fürdőbiztos.

A Hattyu-vendéglőben a bérlő változásával egész új élet köszöntött be, amire a régen jóhírnevű vendéglőben, mely legalkalmasabb központi fekvéssel bír, már szükség is volt. Az új bérlő: Kron Mihály sokáig volt Budapestben első rangú szállodákban és mindent elkövet, hogy ez elhanyagolt vendéglőt emelje. Jó és jutányos konyhát tart, a szép kertihelyiségek gondját viseli és azon van, hogy vendégeit a lehető legjobban kielégítse, amiben nincs is hiány, és elege tanuskodik erről azon körülme, hogy a helybeli tisztikar tomeseken ill' elkezik és legutóbb Lókovitz herceg kinek tiszteletére lakoma rendeztetett, teljes megalégedését nyilvánítá Kron Mihály vendéglos előtt. Igen jó gondolat volt a Hattyu-ban az u. n. Zóna-eggeli behozása, 10 kr. bármily vilásgreggeli etlap szerint. Az ár olcsó ugyan, de a fogyasztás nagy és így a vendéglos mégis megtalálja számadatát. Mai hirdetését ajánljuk olvasóink figyelmebe.

Öngyilkos huszár. Két het előtt eltűnt a Mohacs-on állomással huszárszázad Pesti Marton nevű zombai illetőségű köz-huszára. Azt hitték, hogy megszokott és mint szokonyt körözötték is. A napokban azonban, midőn szénat lerakó munkások a püspöki kastély mögötti hátsó udvar kútjából vizet akartak meríteni, egy holttestre s a víz felszínen egy huszársapkára bukkantak. Midőn jelentések következtében a hatóság a holttestet kihúztatta, a huszárak abban eltűnt bajtársukra Pesti Martonra ismertek. A járás-orvos a hullaszemletet teljesíten, megállapította, hogy a holttesten külsőszak nyomai nem találhatók s így valószínű, hogy Pesti öngyilkossági szándékból ugrott a kútba. Teltének oka ismeretlen.

Eladó szőlővesszők bejelentése. A földművelési miniszter felhívja mindazon föld-birtokosokat, kik európai fajtájú szőlővesszőket eladni szándékoznak, hogy ebbeli szándékukat külön e célra kibocsátott és egy a földművelési miniszteriumban, mint a legelőbb szőlőszeti felügyelő vagy tanító által megszerzethető bejelentési úrlapon a miniszteriummal tudassanak. E közzések alapján, hogy az ilyen szőlővesszőket kereső birtokosokat az eladókhöz utalni lehessen, a miniszterium a keszletekről hirdetést fog közzétenni. Főfeltétel, hogy a vesszők fajtisza illetvényekből származzanak.

Postautalványdíjak leszállítása. F. é. július hó 1-től a postautalvány-díjak — az utalványozható összeg maximumának értelmétől hagyasával — következőleg állapították meg. Belföldön és az Ausztriával való forgalomban az 5 krnyi díj-minimummal 5 frt helyett 10 frt-ig lehet utalványozni; magasabb összegek díja ugyanaz marad, mint eddig.

A különböző nemzetek. Egy amerikai hírlapíró egyik cikkében a következőképen jellemzi a különböző nemzeteket: «Egy újonan felfedezett vidéken a spanyol mindenekelőtt templomot épít, a francia színházat, az angol versenyistállót, a német korezmát, az amerikai lapot alapít, melyen saját magának eszinal reklámot s végül az olasz határa felszék s a hasára sütteti a napot.» A magyarokat az amerikai hírlapíró nem ismeri, különben megírta volna, hogy a magyar az újonan felfedezett vidéken először is interpellációt intézne a miniszterelnökhöz, van e tudomása róla, hogy a «Kölnische Zeitung»-ban sajtóhírlak vannak?

Előfizetési föl hívás

városunk és megyénk értelmiségéhez.

A 11-ik évfolyam kezdetén bizalommal fordulunk városunk és megyénk nagy közönségéhez, hivatkozva lapunk 10 éves pályafutására. E 10 év alatt lapunk szakadatlan sorban hozta az áldozatokat, hogy annál sikeresebben küzdhessen a közérdekéért, melyek védelmére ugy a politika, mint a közművelődés és közgazdaság terén minden alkalommal bátran és céltudatosan sikra szállott.

Élénk tudatában azon nagy föladatoknak, melyek egy hivatásának élő és azt legjobban betölteni akaró hírlapra várnak, a letelt 10 év folyamán sajnálattal észleltük a nagy közönség egy részéről, hogy a helyi sajtó anyagi támogatására sulyt nem fektet, hanem inkább azt magára hagyja, elhanyagolja, róla megfélekedzik.

Ezen közöny nemcsak nem okadatolt, hanem a legnagyobb mértékben méltánytalan is, mert a ki a polgárok jogait, a lakosok érdekeit védi, a visszaéléseket fölfedi és ostorozza, az érdemek elismerést szolgáltat, a közélet kívánalmainak hangot ad, szóval: aki egyedül a nagy közönség javát hordozza szívében, az bizonyára megérdemli, hogy e nagy közönség minden egyes tagja által tőle telhetőleg támogattassék annál is inkább, mert az így megerősödött hírlap annál erősebb és hatalmasabb öre és szószólója lesz a közérdekeknek.

Lapunk hetenként kétszer, szerdán és szombaton jelenik meg és pedig díszes kiállítású illusztrált melléklapokkal. Előfizetési díj: negyedévre 2 forint (költségzőknek, tanítóknak 1 forint 50 krajcár.

Azon reményben, hogy a nagy közönség, méltányolva törekvésünket, lapunktól támogatását nem fogja megtagadni vagyunk kiváló tisztelettel

A „PECC” szerkesztősége és kiadóhivatala,

Iparosaink és kereskedőink figyelmébe!

Ha visszatekintek azon 10 évre, mely idő óta lapom a közügyet szolgálja, nagy találok, hogy nem volt oly alkalom, melyet az ipar, a kereskedelem, a forgalom előmozdítására lapom teljes erővel föl nem használt volna és pedig önzetlenül, egyedül az iparos és kereskedő osztály érdekében.

Készséggel ismerem be, hogy ez nem érdem, hanem kötelesség; de midőn azon meggyőződésnek adok kifejezést, hogy lapom e kötelességét mindenkor szigorúan és öntudatosan teljesítette, azt is bátran el merem mondani, hogy viszont az iparos és kereskedő osztály is támogatással tartozik azon lap iránt, mely az ő érdekeiért mindenkor sikra szállt.

Felteslegesnek tartom hosszasan bizonyítgatni, hogy a hírlapok és az iparos és kereskedő osztály egymás támogatására vannak utalva és midőn kereskedőinket és iparosainkat biztosítanám, hogy lapom ily irányú közreműködésére mindenkor számíthatnak egyuttal tisztelettel kérem tőlök lapom támogatását.

Lapom gazdag és választékos tartalommal hetenként kétszer, szerdán és szombaton jelenik meg, és pedig **újév óta díszes kiállítású melléklapokkal. Előfizetési ár negyedévre 2 forint.**

Tudva azt, hogy az iparos és kereskedő osztály mennyire rá van utalva a hirdetésekre, elhatároztam, hogy előfizetőimnek a lehető legolcsóbb hirdetési árakat adom kedvezményül, hogy ily módon is elősegítsém érdekeiket. Bármely irányban történjék ez iránt megkeresés, az illetőket biztosíthatom, hogy a kiadóhivatalban (Lyceumi nyomdaépület) a legnagyobb előzékenységgel fognak találkozni.

Azon reményben, hogy iparosaink és kereskedőink e kivételes alkalmat hirdetéseknek olcsó eszközzésére és egyuttal a helyi hírlapirodalom támogatására föl fogják használni, vagyok kiváló tisztelettel

a „Pécs” szerkesztősége és kiadóhivatala nevében:

FEILER MIHÁLY laptulajdonos.

Uj észszerű gyógymód.
Neves orvosok bizonyítványaival!
Ártalmatlan, minden gyógyszer nélkül.

Minden idegbetegnek

a legmelegebben ajánltatik **Weissmann Román**
22-ik kiadásban megjelent füzeté az
**Idegbetegségekről és szélhűdések-
ről óvintézkedések és gyógyítás.**
Díjtalanul kapható Zsiga László gyógyszerár-
ban Pécsen.

„THE GRESHAM“

életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Ausztriai fiók:
BUDAPEST. **BÉCS,**
Ferenc-József-tér 5.—5. Gisellastrasse 1. szám.
a társaság házában. a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. június 30-án frank 117.550.797.—
Évi bevétel biztosítások- és kamatból 1891. jun. 30. frank 20.725.259.—
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.) frank 249.311.449.—
A legutóbbi 12 havi üzleti idő alatt a társaságnál frank 61.372.000.— értékig nyújtattak be ajánlatok, mi által a társaság fennállása óta benyújtott ajánl. összértéke frank 1.728.184.555.—
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak az osztrák magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiokok.

2575. sz. tkv 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m.
kir. államkincstár végrehajtónak

Albert Ágnes sz. Glieber

végrehajtást szenvedett elleni 43 frt 45¹/₂
kr. tökékövetelés és járuléai iránti végre-
hajtási ügyében a pécsvárdi kir. bíróság te-
rületén levő Feked község határában fekvő,
a fekedői 103. sz. tlkjkvben felvett 4681. hsz.
szólőre 418 frt becsárban az árverést elren-
delte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok,
az **1892. évi július hó 27-ik** napján d. e.
10 órakor Feked község házában megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az
ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 41 frt
80 krt kézpénzben, avagy az 1881. évi t. c.
42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt
igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijel-
ölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60 t. c.
170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatósággal 1892. évi február 12-én.

Lukrits István
kir. törvényszéki bír.

4071.

2565. sz. tkv. 92.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi ha-
tóság közhírré teszi, hogy a m. kir. állam-
kincstár végrehajtónak

Tóth Katalin

végrehajtást szenvedett elleni 45 frt 60 kr.
visszalévő tökékövetelés és járuléai iránti
végrehajtási ügyében a pécsi kir. bíróság
területén levő Patacs község határában fekvő,
a patacsi 60. sz. tlkjkvben felvett 143. hsz.,
63. sz. házra, 1/4 telekre urberii illetőségre
792 frt becsárban, a patacsi 199. sz. tlkjkv-
ben felvett 1408. hsz. szőlőnek Tóth Kata-
lint illető 3/4 részére 474 frt becsárban az
árverést elrendelte és hogy a fennebb meg-
jelölt ingatlanok az **1892. é. július hó 26-ik**
napján d. e 10 órakor Patacs község há-
zában megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alul is eladatni
fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingat-
lan becsárának 10%-át vagyis 79 frt 20 krt és
47 frt 40 krt kézpénzben, avagy az 1881. é. 60.
t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és
az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt
óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezé-
hez letenni, avagy az 1881. 60. t. c. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi
hatóság 1892. évi. február hó 12-én.

Lukrits István kir. tszéki bír.

782. sz. ár. 92.

4067

Árverési hirdetmény.

Alulírt kik. bír. végrehajtó ezennel
közhírré teszi, hogy **vb. Schack Fe-
rencnek** 1892. évi ápril hó 21. napján
leltározott és **1447 frt 25 krra** be-
esült ékszerből álló ingóságai a pécsi tek.
kir. tszvék mint elsőbíróságnak 5472/1892.
sz. végzése folytán nyilvános árverés alá
fognak becsáttni.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis
Pécsen, **Haltér 1. sz. a.** leendő eszközh-
lésére 1892. évi **július hó 14. napjá-
nak** délutáni 2 órája határidőül kitűzték
s ehhez a venni szándékozik ezennel oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingók az 1881. évi LX. tc. 107.
§-a értelmében a legfőbb ígérőnek becsá-
ron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára
azonnal kézpénzben kifizetendő.

Kelt Pécsen, 1892. évi július hó 1.
Fonyó István kir. jbir. végrehajtó.

A zirci apátság tulajdonát képező

szántói

savanyúviz hazánk egyik legjobb
és Pécsen tényleg a leg-
o l c s ó b b aszfali borviz, helybeli
főraktára:

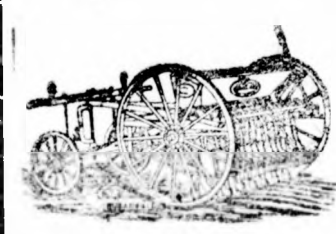
BERECZ KÁROLY
fűszerkereskedőnl.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, NEMES VÁCZI-UT.
Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCA 11. — Fiók-raktár. KEREPESI-UT 77.

Gőz- és jargány-cseplőkészületek

számos első díjakkal kitüntetett 393

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék,
mélyítő- és egvetemes acél-ekék,
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle
egyvasu ek k, talajmivelő-eszközök.

valamint
Schlick-féle szab. „Haladás“ sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, darálóok, őrlőmalmok és min-
denemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kőveket és
marokkrakó arató-gépek és fűkaszó-gépek, szállítható
mező vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek, Legutányosabb árak, Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Siófokon, a vasuti indóház átellenében s a balatoni gőzhajóállomás
közeliében levő „**Magyar Koroná**“-hoz címzett emeletes szálloda és
kávéház mely áll: egy nagy kávé-, egy ét- és egy külön nagyteremből.
10 szobából, 2 konyha, pince és jégveremből. **1893. évi július hó**
1-től egymásután következő 6 évre újra bérbe adatik.

Értekezhetni aolított tulajdonossal Szegzárdon.

Módly László.

Legérdekesebb s legtartósb értékű ajándékok!

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet:

Király-(fő)-utca, a „Hattyu“-épületben.

PÉCSETT

Műhely:

Király-(fő)-utca. Mestrics-féle házban.

T. cz.

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, miszerint — egy általánosan érzett szükségén segitendő — üzletemet újabb időben egy szélesebb munkakörű

vésnöki műhelylyel

s kibővíttem és az ez iránybani legkényesebb műgénynek megfelelőleg minden e szakmába vágó munkálatoknak, u. m. arany és ezüst vagy bármennemű más fém- vagy köre vésendő

üzleti, hivatalos vagy magánhasználatu
pecsètnyomók, érmek, czimerek,

domborművek, legdiszesebb jelvények, monogram-

mok s több efélék gondos és jutányos elkészítésére vállalkozom és kívánatra a készitendők rajzaival előzetesen is szolgállok.

Midőn üzletem ezen új ágát is igen tisztelt vevőim kegyes pártfogásába ajánlani bátorkodom, kérem ez iránybani nagybecsű megbizásait, a melyekkel szemben szokott módon törekedni fogok kész szolgálataimat teljes meglegedésükre érvényre juttatni.

Együttal bátorkodom nagyválasztékú

ékszer- és óra-készletemre

s különösen

látszer-raktáramra

utalni, a melyet utóbbi időben **rendkívül dúsan s kedvező feltételek mellett** sikerülvén felszerelni, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy még a nagyvárosi versenynyel is mérközve, tisztelt vevőimet a lehető legmérsékeltébb árak mellett kiszolgálhatom.

Üzletem bármely szakosztályából kívánatra választék-küldeménnyel a vidékre is készségesen szolgállok.

Összes szakmámba vágó javításokat a lehető leggyorsabban s jutányosan teljesítek.

Kiváló tisztelettel

Schönwald Imre.

S z a b o t t g y á r i á r a k !

Pontos és szolid kiszolgálás! A tárgyak valódiságáért jótállok!

Pontos és szolid kiszolgálás! A tárgyak valódiságáért jótállok!